

مقایسه عوارض عفونی و مرگ و میر ناشی از مصرف "نورجیزک" با سایر مواد مخدر تزریقی

فرزین خورش M.D.^۱، محمد فصیحی دستجردی M.D.^۱، سمیرا زارع فر M.D.^۱، مرتضی ایزدی M.D.^۲،

نعمت اله جنیدی جعفری M.D.^{۳*}

آدرس مکاتبه: * دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج)، پژوهشکده‌ی طب نظامی، مرکز تحقیقات بهداشت نظامی، تهران، ایران.

تاریخ اعلام قبولی مقاله: ۱۵/۱۰/۲۶

تاریخ دریافت مقاله اصلاح شده: ۱۵/۱۰/۲۴

تاریخ اعلام وصول: ۱۵/۸/۱۵

خلاصه

مقدمه: مواد مخدر با کاهش تعداد سلول‌های لنفوسیتی و ایمنوگلوبولین‌ها باعث تضعیف سیستم ایمنی و استعداد ابتلا به عفونت‌های خطرناک می‌شوند. در سال‌های اخیر مواد مخدر تزریقی به نام‌های تمجیزک و نورجیزک به طور وسیعی مورد استفاده قرار می‌گیرند. با توجه به ناشناخته بودن عوارض مواد مخدر جدید این مطالعه جهت تعیین میزان مرگ و میر و بیماری‌های عفونی ناشی از مصرف مواد مخدر مختلف تدوین گردید.

مواد و روش کار: این مطالعه به صورت مقطعی و بر روی تمام بیماران بستری طی ۲ سال (۱۳۸۳ و ۱۳۸۴) در بخش عفونی بیمارستان الزهرا (س) اصفهان انجام شد. بیماران به پنج گروه معتاد به هروئین، تریاک تزریقی، نورجیزک، تمجیزک و گروهی که به طور مشخصی یک نوع ماده مخدر مصرف نمی‌کردند تقسیم شدند و علایم بدو مراجعه، نوع بیماری و نحوه ترخیص به صورت مرگ، رضایت شخصی، فرار یا بهبودی ثبت و مورد تحلیل قرار گرفت.

نتایج: در طی ۲ سال بالغ بر ۶۹۰ بستری در بخش عفونی انجام شده است؛ در ۱۰۴ مورد علت بستری، عوارض تزریق مواد مخدر بوده است که ۱۵٪ کل بستری‌ها را تشکیل می‌دهد. متوسط سن این افراد ۳۱/۰۱ سال بود. ۶۱/۱٪ از بیماران در گروه معتاد به هروئین، ۱۴/۵٪ نورجیزک، ۶/۱٪ تمجیزک، ۳/۳٪ تریاک و ۱۴/۴٪ در گروه مصرف‌کنندگان مواد مختلف بودند. مصرف‌کنندگان نورجیزک جوانتر از گروه هروئین و تریاک بودند. شایعترین عارضه در مصرف‌کنندگان هروئین، آبسه محل تزریق و در مصرف‌کنندگان نورجیزک، اندوکاردیت بود. تعداد مرگ و میر در سال ۱۳۸۳، ۴ مورد (۱۰٪) و در سال ۱۳۸۴، ۹ مورد (۱۷٪) بود که در گروه هروئین ۱۷/۹٪ و در گروه نورجیزک ۳۷/۵٪ افراد بستری شده فوت کرده‌اند. ۷۰٪ بیماران در بدو پذیرش تب داشتند و تاکی کاردی و تاکی پنه در نیمی از آنان وجود داشت. اکثر مراجعان فشار خون طبیعی داشتند.

بحث: مواد مخدر جدید مانند نورجیزک علاوه بر عوارض شدیدتر و بیماری‌های خطرناکتری که ایجاد می‌کند موجب مرگ و میر بسیار بالاتری نیز می‌شود. تعداد بیماران مصرف‌کننده این مواد در سال ۱۳۸۴ نسبت به ۱۳۸۳ افزایش یافته که موجب مرگ و میر بالاتری در کل بیماران بستری به علت عوارض تزریق مواد مخدر در این سال نسبت به سال قبل شده است. با توجه به عوارض شدیدتر و خطرناکتر مواد مخدر جدید مانند نورجیزک و تمجیزک در مقایسه با سایر مواد مخدر، لازم است هر چه سریعتر اقدامی در جهت جلوگیری از گسترش این مواد در سطح کشور و آگاهی دادن معتادان به عوارض این مواد صورت گیرد.

واژگان کلیدی: اعتیاد تزریقی، هروئین، نورجیزک، تمجیزک، میزان مرگ و میر، اندوکاردیت عفونی.

۱- استادیار گروه عفونی و مرکز تحقیقات عفونی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۲- رزیدنت بیماری‌های عفونی و گرمسیری - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۳- استادیار بیماری‌های عفونی و گرمسیری - دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج) - پژوهشکده طب رزمی - مرکز تحقیقات بهداشت نظامی